

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 308

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Tebdil Edilmesi Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“<https://www.tbmm.gov.tr/Yasama/KomisyonRaporlari>”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3705 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Teklif Metni	9
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	9
• Anlaşma Metni	10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 832051 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Tebdil Edilmesi Konulu Anlaşma"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3705)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Tebdil Edilmesi Konulu Anlaşma" 16 Mart 2021 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Bahse konu Anlaşma ile taraflardan birinin yetkili makamlarınca tanzim edilmiş sürücü belgelerinin diğer tarafın yetkili makamlarınca tanınması ve sürücü belgelerinin değiştirilmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Mezkûr Anlaşmanın, Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna Hersek arasında yakın işbirliğine dayalı ikili ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-25034

22 Haziran 2021

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16 Mart 2021 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Tebdil Edilmesi Konulu Anlaşma”yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

28/2/2022

Esas No: 2/3705

Karar No: 191

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 22/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Tebdil Edilmesi Konulu Anlaşma, 24/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla ‘Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Tebdil Edilmesi Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’ olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 25/6/2021 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilen 2/3705 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 17/2/2022 tarihli 33’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile Anlaşma’ya taraf ülkelerden birinde geçerli olan sürücü belgelerinin diğer taraf ülkede de geçerli olmasını ve sürücü belgelerinin değiştirilmesine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesini öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışışleri Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakcı tarafından;

Ülkemizin tarihî dostluk ve kardeşlik ilişkilerine sahip olduğu Bosna-Hersek’in istikrar ve bütünlüğüne özel önem verdiği,

Bosna-Hersek, Sırbistan ve Hırvatistan’la tesis edilen istişare mekanizmalarıyla bölge halklarının barış ve huzur içinde yaşamaları için gereken diyalog ortamını sürdürmeye gayret gösterildiği,

Bosna-Hersek’le siyasi, ekonomik, ticari, kültürel ve askerî ilişkilerimizin sürekli güçlendiği,

2021 yılında ticaret hacmimizin 1 milyar dolara yaklaştığı, küçük ve orta ölçekli yatırımcılara kullandırılmak ve Bosna Hersek’e geri dönüşleri teşvik etmek amacıyla kredi hatları oluşturulduğu, çok sayıda ailenin savaş öncesi evlerine geri döndüğü, yaklaşık 5 bin kişiye istihdam imkânı sağlandığı,

Balkanların barış ve istikrarını destekleme çabalarımızın, ülkelerimiz arasında dostluk köprüsü vazifesi gören soydaş ve akraba toplulukların huzur ve refahına da hizmet ettiği,

Ülkemizin Bosna-Hersek’teki kurucu unsurların -Boşnaklar, Hırvatlar ve Sırlar-hepsinin güvendiği bir ülke olduğu,

Son gelişmeler çerçevesinde, Bosna-Hersek’in toprak bütünlüğü ve egemenliğine olan desteğimizin kuvvetli bir şekilde vurgulandığı,

Cumhurbaşkanımızın 18 Eylül'de Sırbistan Cumhurbaşkanı Vucic'le, 2 Kasım'da Boşnak lider Bakir İzetbegović'le, 9 Kasım'da ise Dodik'le görüştikleri, her vesileyle diyalog ve uzlaşmanın işaret edildiği, bölgeye barış ve huzur getirecek ekonomik kalkınma faaliyetlerine odaklanılmasının teşvik edildiği,

Bosna-Hersek'te 6 bin Türk vatandaşının, ülkemizde de 1.300'e yakın Bosna-Hersek vatandaşının yaşadığı, vatandaşlarımızın günlük hayatta karşılaştıkları uzun bürokratik süreçleri kolaylaştırmaya yönelik çalışmalara önem verildiği, sürücü belgelerinin karşılıklı olarak denkliğinin sağlanmasının da bu alanlardan biri olduğu,

2021 yılı Kasım ayının sonunda Ukrayna ve Moldova'yla sürücü belgelerinin karşılıklı olarak tanınmasına dair anlaşmaların Komisyonumuzda görüşüldüğü,

Ülkemizin üyesi olduğu uluslararası Karayolu Trafik Konvansiyonu'na göre, üye ülkelerden alınan sürücü belgeleriyle yabancıların altı ay süreyle ülkemizde araç kullanabildikleri, bu sürenin sonunda yabancı sürücü belgesinin ülkemiz sürücü belgesiyle değiştirilmesinin gerektiği, aynı şekilde, altı ay sonunda vatandaşlarımızın da buldukları ülkede bu işlemleri yapmalarının gerektiği,

Mevcut uygulamada ülkemizde başvuru yapanlara yalnızca motosiklet veya binek araç sürücü belgesi verilebildiği; otobüs ve kamyon sürücülerinin ehliyetlerini muadilleriyle değiştirmelerine izin verilmediği,

Anlaşmayla her iki ülke makamlarından alınan sürücü belgelerinin muadili olan sürücü belgeleriyle değişiminin mümkün olacağı,

Bosna-Hersek'te ikamet eden vatandaşlarımızın sürücü kursu veya ehliyet sınavına başvurmak zorunda kalmaksızın ülkemizde kullandıkları sürücü belgelerini Bosna-Hersek'teki muadilleriyle değiştirebilecekleri,

Bosna-Hersek'in, Anlaşma'nın iç hukuk onay sürecini 2021 yılı Eylül ayında tamamladığı,
Komisyon üyeleri tarafından;

“Bosna-Hersek” adı yazılırken araya koyulan tire işaretinin bir imla kuralı değil siyasi nitelikte bir işaret olduğu ve Bosna-Hersek'in toprak bütünlüğüne attığımız önemi gösterdiği, görüşülen Anlaşma'ya ilişkin Kanun Teklifi'nin genel gerekçesinde Bosna-Hersek adının bu tire olmadan yazıldığı, gündemdeki diğer Bosna-Hersek anlaşmasının da “Bosna-Hersek” ifadesinin iki ayrı kelime olarak yazıldığı, bunun siyasi bir hata olduğu,

hususunda yöneltilen görüş üzerine Dışişleri Bakan yardımcısı tarafından;

Bosna-Hersek'in yazımı konusunda Bakanlık olarak son derece katı bir yaklaşım içerisinde bulunduğu,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı ve Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Teklif ile ilgili özel sözcük seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Aydın Adnan Sezgin</i>
İstanbul	İzmir	Aydın
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ahmet Kamil Erozan</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Balıkesir	Bursa	Bursa
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Hişyar Özsoy</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Diyarbakır	Erzurum	Eskişehir
Üye	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>
Gaziantep	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Yunus Emre</i>	<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Hasan Turan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Gülüstan Kılıç Koçyiğit</i>
Karabük	Kayseri	Muş
(Bu raporun özel sözcüsü)		

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN
TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
BOSNA-HERSEK BAKANLAR KONSEYİ
ARASINDA SÜRÜCÜ BELGELERİNİN
KARŞILIKLI OLARAK TANINMASI VE
TEBDİL EDİLMESİ KONULU ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 16 Mart 2021 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Tebdil Edilmesi Konulu Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
BOSNA-HERSEK BAKANLAR KONSEYİ
ARASINDA SÜRÜCÜ BELGELERİNİN
KARŞILIKLI OLARAK TANINMASI VE
TEBDİL EDİLMESİ KONULU ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 16 Mart 2021 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Tebdil Edilmesi Konulu Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
BOSNA-HERSEK BAKANLAR KONSEYİ
ARASINDA
SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLI OLARAK TANINMASI VE TEBDİL
EDİLMESİ KONULU ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi (Bundan böyle Akit Taraflar olarak anılacaktır), iki ülke arasındaki dostane ilişkileri ve işbirliğini güçlendirme isteğiyle, güvenliği artırmak ve karayolu taşımacılığı işlemlerini geliştirmek amacıyla, her iki ülke vatandaşlarının da motorlu araçları kullanabilmelerine olanak sağlama ihtiyacının söz konusu olduğunu fark ederek, aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1
(Anlaşmanın Konusu)

(1) İşbu Anlaşma, Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek'teki yetkili makamlarca diğer Akit Tarafın ülkesinde yasal olarak ikamet eden sürücü belgesi sahiplerine verilen sürücü belgelerinin karşılıklı olarak tanınması ve tebdil edilmesi konusuna düzenleme getirecektir.

(2) Akit Taraflar, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yasal ikametini kanıtlayan kişilere Akit Taraflardan birisinin yetkili makamlarca verilen geçerli sürücü belgesini karşılıklı olarak (mütekabilen) tanyacaklardır.

Madde 2
(Tanımlar)

Bu Anlaşmanın amacına yönelik olarak Akit Taraflar, aşağıda yer alan terimlerin yine aşağıda sıralanan anlamlara geldiği hususunda anlaşmaya varmışlardır:

“**Ülke**” Türkiye Cumhuriyeti ya da Bosna-Hersek anlamına gelir.

“**Ülkeler**” ise hem Türkiye Cumhuriyeti hem de Bosna-Hersek anlamına gelir.

“**Yetkili Makam**”, sürücü belgesini veren kamu idare makamı anlamına gelir:

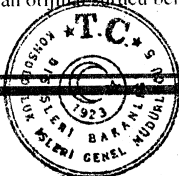
Türkiye Cumhuriyeti için: İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü.

Bosna-Hersek için: Bosna-Hersek Federasyonu'ndaki Kanton İçişleri Bakanlıkları; Sırp Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ve Brčko Bölgesi'ndeki Resmi Kayıt Dairesi.

“**Sürücü Belgesi**”, sahibi olan kişiyi; sürücü belgesinin uygun sınıfı ya da alt sınıfı için belirlenen gereklilik ve şartlar, ayrıca bunlara ilave olan koşullar ile ilgili ülkede uygulanabilir olan diğer tüm kanun ve yönetmeliklere tabi olarak motorlu araç kullanma yetkisine haiz kılan ve yetkili makamlardan biri tarafından verilen belge anlamına gelir.

“**Geçerli**”, yetkili makamların birisi tarafından verilen süresi dolmamış, tecil ya da iptal edilmemiş olan; üzerinde, diğer Akit Tarafça tebdil edildiğinde sahibi olan kişinin motorlu bir araç kullanmasını sınırlayan, güvenliğe ya da korumaya yönelik herhangi bir önlem uygulanmayan ve sahibi olan kişiyi kastedilen amaçlara yönelik olarak kullanılmasına ilişkin herhangi bir sınırlanmaya tabi olmayan orijinal sürücü belgesi anlamına gelir.

ml

SB

Madde 3
(Sürücü Belgelerinin Tanınması)

Taraflardan birisinin yetkili makamlarınca tanzim edilmiş sürücü belgesine sahip olan ve diğer taraf ülke topraklarında turistik amaçla bulunan veya transit geçiş yapan ticari araç sürücülerinin sürücü belgeleri karşılıklı olarak tanınır.

Madde 4
(Sürücü Belgelerinin Tebdil Edilmesi)

(1) Akit Taraflardan birisi tarafından verilen bir sürücü belgesinin sahibi olan ve diğer Akit Tarafın ülkesinde yasal olarak ikamet eden kişi; orijinal sürücü belgesinin verildiği sınıfa ya da alt sınıfa ait bir motorlu aracı kullanmak için sürücü belgesini; ikamet ettiği ülkenin sürücü belgesi ile teorik ya da uygulamalı sınava tabi tutulmaksızın tebdil edecektir.

(2) Bu Anlaşmanın hükümleri, her bir Akit Tarafın mevzuatında öngörülen sürücü belgelerinin tebdil edilmesine ilişkin olan başvuru formu doldurmak, sağlık raporu ibraz etmek ve ücret ödemek, vb. gibi idari prosedürlere uymak yükümlülüğünü hariç tutmayacaktır.

(3) Sürücü belgesinin tebdil edilmesi için başvuran kişinin, sürücü belgesini tebdil eden Akit Tarafın ilgili mevzuatında belirtilen yaşla ilgili gereklilikleri karşılaması gerekmektedir.

(4) Belirli bir araç sınıfına ya da alt sınıfa uygulanan herhangi bir sınırlama olması durumunda ve bu gibi sınırlamalar hali hazırda geçerli ise, Akit Tarafların mevzuatları uyarınca, tebdil edilmiş sürücü belgesinin verilmesine ilişkin başvurunun yapıldığı gün, söz konusu sınırlamalar değiştirilen sürücü belgesi için de, sınırlamalar kaldırılincaya kadar uygulanacaktır.

(5) Bir sürücü belgesinin tebdil edilmesi sırasında, herhangi bir Akit Tarafın yetkili makamı tarafından verilen sürücü belgelerinin eşdeğerlilikleri ve alt sınıfları, bu Anlaşmanın Ek-3-A, Ek-3-B ve Ek-3-C'de verilen Eşdeğerlilik Tablosu temel alınarak tanınacaktır.

Madde 5
(Sürücü Belgesinin Tanınmasının veya Tebdilinin Reddedilmesi)

Akit taraflar sürücü belgesi sahibinin sürüş yeterliliği olmadığı, sürücü belgesinin geçerliliği veya gerçekliği ya da verilen ülkenin yasal prosedürlerine uygun olarak alınmadığına ilişkin kesin bilgi sahibi olmak kaydıyla, bir sürücü belgesinin tanınması ya da değişimini reddedebilir. Böyle bir durumda reddeden Akit Taraf diğer Tarafı makul süre içinde yazılı olarak bilgilendirir.

Madde 6
(Orijinal Sürücü Belgesine İlişkin Prosedür)

Her bir Akit tarafın yetkili makamlarınca tebdil edilmiş bir sürücü belgesi alan kişinin orijinal sürücü belgesi kendisinden alınarak diplomatik kanallar vasıtasıyla belgeyi veren yetkili kuruluşa iade edilecektir.

Madde 7
(Sürücü Belgesinin Tercüme Edilmesi ve Orijinalliğinin Onaylanması)

(1) Sürücü belgelerinin tebdil edilmesi prosedürü, Akit Tarafların yetkili makamları tarafından, bu alana ilişkin ulusal mevzuatlar uyarınca, sürücü belgesi sahibinin talebi üzerine, yerine getirilecektir.

(2) Her bir Akit Tarafın sürücü belgelerinin tebdilini gerçekleştiren yetkili makamı, sürücü belgesinin resmi tercümesini talep edebilir.

(3) Sürücü belgesinin ve belgedeki verilerin geçerliliğine ilişkin belirli bir şüphe söz konusu olduğunda, Akit Tarafın yetkili makamları, diğer Akit Tarafın belgenin geçerliliğine/orijinalliğine ya da diğer hususlara ilişkin bilgilerin elektronik posta ile gönderilmesini talep edebilir.

(4) Diğer Akit Tarafın yetkili makamı, talebin alındığı tarihten sonraki otuz günlük süreçte bu Maddenin 2 ve 3 sayılı bentleri uyarınca işlem yürütecektir.

Madde 8
(Bu Anlaşmanın Uygulanması İçin Yetkilendirilen Makamlar)

(1) Bu Anlaşmanın uygulanması için yetkilendirilen makamlar şu şekildedir:

Türkiye Cumhuriyeti için : İçişleri Bakanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Bosna-Hersek için : İletişim ve Ulaştırma Bakanlığı

Madde 9
(Bilgi Mübadelesi)

(1) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce Akit Taraflar, geçerli sürücü belgelerinin örneklerini ve idari prosedürler ile sürücü belgelerinin tebdil edilmesine yönelik prosedürler hakkındaki bilgileri mübadele edeceklerdir.

(2) İki taraftan biri, sürücü belgelerinin şeklini değiştirmesi durumunda, bu değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra 2 ay içinde karşı tarafı bilgilendirecektir.

(3) Akit Taraflar, tebdil edilen sürücü belgelerini verecek olan yetkili makamların adreslerini mübadele edeceklerdir. Diğer Akit Taraf, yetkili makamın adı, yetkilileri ya da adresi hususlarındaki her bir değişiklikten mümkün olan en kısa süre içerisinde bilgilendirilecektir.

Madde 10
(Uygulama Muafiyeti)

İşbu Anlaşma, Akit Taraflardan birisinde verilen sürücü belgeleri için, üçüncü taraf ülkelerde verilen sürücü belgelerinin tebdil edilmesine istinaden uygulanmayacaktır.

Madde 11
(Uluslararası Yükümlülükler)

İşbu Anlaşmanın hükümleri, iki Akit Tarafın da, uluslararası konvansiyonlar, anlaşmalar ve bunlar için uygulanabilir olan mevzuatlar dâhilindeki haklarını ya da yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

Madde 12
(Anlaşmanın Yürürlüğe Girmesi, Süresi ve Feshi)

Bu Anlaşma, Akit Tarafların, gerekli tüm ulusal prosedürlerin tam olarak uyumlu hale getirildiğine ilişkin olarak birbirlerine bildirimde buldukları son diplomatik notanın alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma, Akit Taraflar arasında sağlanan karşılıklı anlaşmaya bağlı olarak değiştirilir ve bu değişiklikler bu maddenin 1'inci fıkrası uyarınca yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma, 5 (beş) yıllık bir süre için geçerli olacaktır. Taraflardan herhangi biri anlaşmanın sona erme tarihinden en az altı (6) ay önce feshetme niyetini yazılı olarak bildirmez ise, Anlaşma süresi otomatik olarak bir (1) yıllık sürelerle uzayacaktır.

Her iki taraf da, bu Anlaşmayı sonlandırma niyetini belirten yazılı bir bildiriye diğer tarafa üç ay öncesinden iletmek koşuluyla bu Anlaşmayı feshedebilir. Bu Anlaşma, her biri Türkçe, Boşnakça, Hırvatça, Sırpça, ve İngilizce dillerinde iki asıl halinde hazırlanmıştır.

Farklı yorumlanması durumunda, İngilizce metin kabul görecektir.

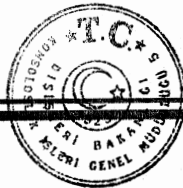
Bu anlaşma Ankara'da 16 Mart 2021 tarihinde imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

BOSNA-HERSEK BAKANLAR
KONSEYİ ADINA

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

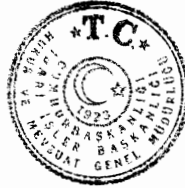

Vojin MITROVIC
İletişim ve Ulaştırma Bakanı

EK-1-A

**01/01/2016 TARİHİNDEN ÖNCE TÜRKİYE CUMHURİYETİ SÜRÜCÜ BELGESİ
SINIFLARI VE KULLANMAYA YETKİLİ OLDUKLARI ARAÇLAR**

A1 (motorlu bisiklet)
A2 (motorlu bisiklet, motosiklet)
B (lastik tekerlekli traktör, otomobil, minibüs, kamyonet)
C (lastik tekerlekli traktör, otomobil, minibüs, kamyonet ve kamyon)
D (lastik tekerlekli traktör, otomobil, minibüs, kamyonet, kamyon ve çekici)
E 27/04/1997 tarihinden önce verilenler (lastik tekerlekli traktör, otomobil, minibüs, kamyonet, kamyon, çekici ve otobüs)
E 27/04/1997 tarihinden sonra verilenler (lastik tekerlekli traktör, otomobil, minibüs, kamyonet, kamyon ve otobüs)
F (lastik tekerlekli traktör)
G (karayolunda iş makinesi kullanacak olanlar)
H (Özel tertibatlı otomobil ve motosiklet cinsi engelli aracı kullanacak olan sürücüler)

ml

EK-1-B

01/01/2016 TARİHİNDEN SONRA TÜRKİYE CUMHURİYETİ SÜRÜCÜ BELGESİ SINIFLARI VE KULLANMAYA YETKİLİ OLDUKLARI ARAÇLAR

M sınıfı sürücü belgesi iki, üç ve dört tekerlekli motorlu bisikletleri (moped) kullanacaklara verilir.

A1 sınıfı sürücü belgesi silindirin hacmi 125 santimetreküpü, gücü 11 kilovatt ve gücünün ağırlığına oranı 0,1'i geçmeyen, sepetli veya sepetsiz iki tekerlekli motosikletler ile gücü 15 kilovattı geçmeyen üç tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir.

A2 sınıfı sürücü belgesi gücü 35 kilovatt ve gücünün ağırlığına oranı 0,2'yi geçmeyen, sepetli veya sepetsiz iki tekerlekli motosikletler ile gücü 15 kilovattı geçmeyen üç tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir.

A sınıfı sürücü belgesi sepetli veya sepetsiz iki tekerlekli motosikletler ile gücü 15 kilovattı geçen üç tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir.

B1 sınıfı sürücü belgesi net motor gücü 15 kilovattı, net ağırlığı 400 kilogramı, yük taşıma kapasitesinde kullanılanlar için ise net ağırlığı 550 kilogramı geçmeyen dört tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir. Elektrik ile çalışan araçların net ağırlıklarının hesaplanmasında batarya ağırlıkları dikkate alınmaz.

B sınıfı sürücü belgesi otomobil ve kamyonet kullanacaklara verilir. Belge sahibi, ilgili tip onayı yönetmeliklerine aykırı olmamak ve 29/5/2013 tarihli ve 28661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücülerî Kursu Yönetmeliğinde belirtilen; eğitimi tamamlamak ya da yetenek ve davranış sınavını geçmiş olmak kaydıyla azami yüklü ağırlığı 4.250 kilograma kadar olan birleşik araçları da kullanabilir.

BE sınıfı sürücü belgesi B sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramı geçmeyen römork veya yarı römork içeren birleşik araçları kullanacaklara verilir.

C1 sınıfı sürücü belgesi azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramın üzerinde olan ve 7.500 kilogramı geçmeyen kamyon ve çekicileri kullanacaklara verilir.

C1E sınıfı sürücü belgesi C1 sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römork veya yarı römorktan oluşan ve katar ağırlığı 12.000 kilogramı geçmeyen birleşik araçlar ile B sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramı geçen römork veya yarı römorktan oluşan ve katar ağırlığı 12.000 kilogramı geçmeyen birleşik araçları kullanacaklara verilir.

C sınıfı sürücü belgesi kamyon ve çekici kullanacaklara verilir.

CE sınıfı sürücü belgesi C sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römork veya yarı römorktan oluşan birleşik araçları kullanacaklara verilir.

D1 sınıfı sürücü belgesi minibus kullanacaklara verilir.

D1E sınıfı sürücü belgesi D1 sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römorktan oluşan birleşik araçları kullanacaklara verilir.

D sınıfı sürücü belgesi minibüs ve otobüs kullanacaklara verilir.

DE sınıfı sürücü belgesi; D sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römorktan oluşan birleşik araçları kullanacaklara verilir.

F sınıfı sürücü belgesi lastik tekerlekli traktör kullanacaklara verilir.

G sınıfı sürücü belgesi iş makinesi türündeki motorlu araçları kullanacaklara verilir.

ml

EK-1-C

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ SÜRÜCÜ BELGELERİ İLE KULLANILAN
ARAÇLARIN TANIMLARI**

Otomobil: Yapısı itibarıyla, sürücüsü dahil en fazla dokuz oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır.

Kamyonet: Azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramı geçmeyen ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu taşıttır. Sürücü ve yanındaki oturma yerleri dışında başka oturma yeri de bulunabilen, sürücü bölümü gövde ile birleşik kamyonetlere panelvan denir.

Kamyon: İzin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3500 Kg'dan fazla olan ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu taşıttır.

Otobüs: Yolcu taşımacılığında kullanılan, sürücüsü dahil dokuzdan fazla oturma yeri olan motorlu taşıttır. Trolleybüsler de bu sınıfa dahildir. Sürücüsü dahil oturma yeri on yediyi aşmayan otobüslere minibüs denir.

Çekici: Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş olan ve yük taşımayan motorlu taşıttır.

Motosiklet: Azami tasarım hızı 45 km/saatten ve/veya silindir kapasitesi 50 santimetreküpten fazla olan sepetli veya sepetsiz iki veya üç tekerlekli motorlu taşıtlar ve net motor gücü 15 kilovattı, net ağırlığı 400 kilogramı, yük taşımacılığında kullanılanlar için ise net ağırlığı 550 kilogramı aşmayan dört tekerlekli motorlu taşıtlardır. Elektrik ile çalışanların net ağırlıklarının hesaplanmasında batarya ağırlıkları dikkate alınmaz. Bunlardan karoseri yük taşıyabilecek şekilde sandıklı veya özel biçimde yapılmış olan ve yolcu taşımalarında kullanılmayan üç tekerlekli motosikletlere yük motosikleti (triportör) denir.

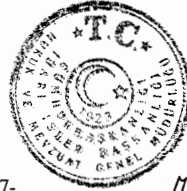
Motorlu bisiklet: Azami hızı saatte 45 kilometreyi, içten yanmalı motorlu ise silindir hacmi 50 santimetreküpü, elektrik motorlu ise azami sürekli nominal güç çıkışı 4 kilovattı geçmeyen iki veya üç tekerlekli taşıtlar ile aynı özelliklere sahip net ağırlığı 350 kilogramı aşmayan dört tekerlekli motorlu taşıtlardır. Elektrik ile çalışanların net ağırlıklarının hesaplanmasında batarya ağırlıkları dikkate alınmaz.

Lastik tekerlekli traktör: Belirli şartlarda römork ve yarı römork çekebilen, ancak ticari amaçla taşımada kullanılmayan tarım araçlarıdır.

İş makineleri: Yol inşaat makineleri ile benzeri tarım, sanayi, bayındırlık, milli savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan; iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş; karayolunda insan, hayvan, yük taşımada kullanılmayan motorlu araçlardır.

ml

-7-

EK-2-A

BOSNA-HERSEK' DE SÜRÜCÜ BELGELERİ SINIF VE ALT SINIFLARI

Motorlu taşıt ve römork kullanılabilmesi amacıyla, **A, B, BE, C, CE, D, DE** sınıflarında ve **A1, B1, C1, D1, C1E, D1E** alt sınıflarında sürücü belgesi verilmektedir.

Sürücü belgesi verilen A, B, BE, C, CE, D, DE sınıfı taşıtları aşağıdaki gibidir:

A Sınıfı yan arabası olan ya da olmayan, motor hacmi 125 cm³'ten daha fazla, motor gücü 11KW'yi aşan motosikletler içindir.

B Sınıfı maksimum izin verilen ağırlığı 3500 kg'ı aşmayan, sürücü koltuğu haricinde koltuk kapasitesi sekize kadar olan, A Sınıfı dışındaki motorlu taşıtları kapsar.

BE Sınıfı çekici araç ile römorkun izin verilen maksimum kombine ağırlığının 3.500 kg'ı aşmadığı, çekici aracının yüksüz ağırlığını geçmemek şartıyla izin verilen maksimum ağırlığı 750 kg ı aşan römork ve B Sınıfı dahilindeki çekici araç kombinasyonları için verilir.

C Sınıfı izin verilen maksimum ağırlığı 7.500 kg'dan fazla eşya naklinde kullanılan motorlu taşıtlar içindir.

CE Sınıfı izin verilen maksimum ağırlığı 7.500 kg'dan fazla olan C Sınıfı kapsamındaki çekici araç ve römork kombinasyonları için verilir.

D Sınıfı sürücü koltukları haricinde koltuk sayısı sekizden fazla yolcu taşıma amaçlı kullanılan motorlu taşıtlar için verilir.

DE Sınıfı D Sınıfı kapsamındaki çekici araç ve yolcu taşıma amaçlı kullanılmayan, izin verilen maksimum ağırlığı 750 kg ı aşmayan römork kombinasyonları için verilir.

Sürücü belgesi verilen A1, B1, C1, D1, C1E ve D1E alt sınıfı taşıtları aşağıdaki gibidir:

A1 Alt Sınıfı motor hacmi 125 cm³ e kadar olan ve motor gücü 11 KW'ı aşmayan hafif motosikletler içindir.

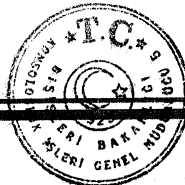
B1 Alt Sınıfı üç tekerlekli ve dört tekerlekli motorlu taşıtlar içindir.

C1 Alt Sınıfı izin verilen maksimum ağırlığı 3500-7500 kg arası olan eşya nakli amacıyla kullanılan motorlu taşıtlar içindir.

C1E Alt Sınıfı C1 alt sınıfındaki çekici araç ve izin verilen maksimum ağırlığı 750 kg olan römork kombinasyonları için verilir; ancak kombine halleriyle bu araçların maksimum ağırlıkları 12.000 kg'ı aşamaz ve römorkun izin verilen maksimum ağırlığı çekici aracın yüksüz ağırlığından fazla olamaz.

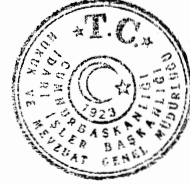

-8-

D1 Alt Sınıfı sürücü koltuğu hariç koltuk sayısı sekizden fazla on altıdan az sayıda olan yolcu taşıma amaçlı motorlu taşıtlar içindir.

D1E Alt Sınıfı D1 alt sınıfı kapsamındaki çekici araçlar ile izin verilen maksimum ağırlığı 750 kg olan römorklardan oluşan ancak çekici araç ve römorkun kombine ağırlığı 12.000 kg'ı aşmayan ve römorkun izin verilen maksimum ağırlığının çekici aracın yüksüz ağırlığını geçmediği, römorkun yolcu taşıma amaçlı kullanılmadığı kombine araçlar için verilir.

Handwritten signature

Handwritten mark

EK-2-B

BOSNA-HERSEK'DE UYGUN SINIF/ALT SINIF İÇİN VERİLEN SÜRÜCÜ BELGESİ İLE KULLANILABİLECEK ARAÇLARIN TANIMLARI

Otobüs sürücü koltuğu haricinde sekizden fazla koltuğa sahip yolcu taşıma amaçlı kullanılan motorlu taşıt olarak tanımlanır.

Dört tekerlekli taşıt elektrikli araç olması durumunda bataryasız haliyle yüksüz kütlesi 400 kg'ı ve maksimum motor gücü 15 KW'ı aşmayan dört tekerlekli motorlu taşıttır.

Hafif motosiklet 50cm³ ten fazla 125 cm³ ten az motor hacmine sahip motor gücü 11 KW'ı aşmayan ve saatte 45 km den fazla hız ile tasarlanmış asimetric şekilde ayarlanmış iki ya da üç tekerleğe sahip (yan arabalı) motorlu taşıttır.

Hafif römork izin verilen maksimum ağırlığı 750 kg'ı aşmayan römork olarak tanımlanır.

Hafif dört tekerlekli elektrikli olması halinde batarya ağırlığı dahil olmaksızın yüksüz kütlesi 350 kg den fazla olmayan, hızı saatte 45 km i, motor hacmi 50 cm³ü, elektrikli olması durumunda daimi maksimum gücü 4 KW'ı ve diğer hallerde maksimum motor gücü 4 KW'ı aşmayacak şekilde tasarlanmış dört tekerlekli motorlu taşıttır.

Motosiklet motor hacmi 125 cm³ ü aşan ve maksimum hızı saatte 45 km'nin üstünde olacak şekilde tasarlanmış asimetric şekilde düzenlenmiş iki ya da üç tekerlekli araç (yan arabalı) olarak tanımlanır.

Yarı römork ön kısmı çekici bir araç ile desteklenecek şekilde tasarlanmış ön aksı olmayan römork olarak tanımlanır.

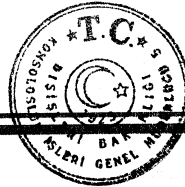
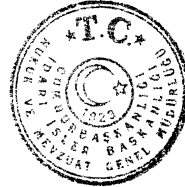
Römork, römork ya da yarı römork olarak bir motorlu taşıt ile çekilmek üzere tasarlanmış araç olarak tanımlanır.

Binck araç sürücü koltuğu dahil en fazla 8 koltuğa sahip yolcu taşıma amaçlı motorlu taşıttır.

Araç kombinasyonu ulaşım esnasında tek parça halinde yola devam eden motorlu araç ve römork olarak tanımlanır.

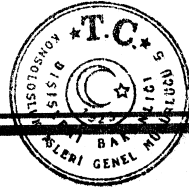
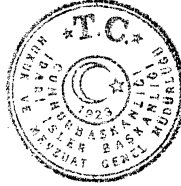
Eşya aracı eşya nakli amacıyla kullanılan herhangi bir motorlu taşıttır.

Çekici değiştirilebilir araçları çekme, itme, taşıma ve çalıştırma ya da römorkları çekme amaçlı tasarlanmış motorlu taşıttır.

Karayolu traktörü yarı römorkları çekmek üzere tasarlanmış ve donatılmış motorlu taşıttır.

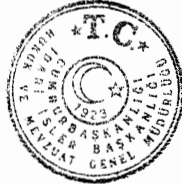
Üç tekerlekli taşıt motor hacmi 50 cm³'ü aşan, ısı motorlu, boylamasına eksenin orta noktasına göre simetrik olarak ayarlanmış üç tekerleği olan saatteki hızı 45 km den fazla olarak tasarlanmış motorlu taşıttır.

EK-3-A

SÜRÜCÜ BELGELERİ DENKLİK TABLOSU
(TÜRKİYE CUMHURİYETİNDE VERİLEN SÜRÜCÜ BELGELERİNİN BOSNA-HERSEK'TE UYGUN BİR SINIF/ALT SINIF İLE TEBDİL EDİLMESİ)

Türkiye (01/01/2016 öncesi düzenlenen)	Bosna Hersek	Açıklamalar
A1	A1	-
A2	A-B1	-
B	B-D1	-
C	B-D1-C-C1	-
D	B-D1-C-C1-CE-C1E	-
E (27 Nisan 1997'den önce verilmiş)	B-D1-C-C1-CE-C1E-D-D1E-DE	-
E (27 Nisan 1997'den sonra verilmiş)	B-D1-C-C1-D	-
F	-	-
G	-	-
H	-	-

ml

-12-

M

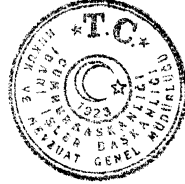
B

EK-3-B

SÜRÜCÜ BELGELERİ DENKLİK TABLOSU
(TÜRKİYE'DE VERİLEN SÜRÜCÜ BELGELERİNİN BOSNA-HERSEK'TE
UYGUN BİR SINIF/ALT SINIF İLE TEDBİL EDİLMESİ)

TÜRKİYE (01/01/2016 sonrası düzenlenen)	BOSNA-HERSEK	AÇIKLAMA
M	-	
A1	A1	
A2	A-B1	
A	A-B1	
B1	B1	
B	B-B1	
C1	C1-B-B1	
C	C-C1-B-B1	
D1	D1-B-B1	
D	D-D1-B-B1	
BE	BE-B-B1	
C1E	C1E-C1-B-BE-B1	
CE	CE-C1E-C-C1-B-BE-B1	
D1E	D1E-D1-B-BE-B1	
DE	DE-D1E-D-D1-B-BE-B1	
F	-	
G	-	

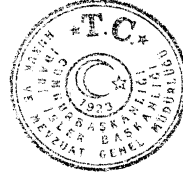
- * CE sınıfı ile birlikte D sınıfı sürücü belgesine de sahip ise ayrıca DE-D1-D1E sınıfı sürücü belgeleri ile kullanılan araçlar da sürülebilir.
- **DE sınıfı ile birlikte C sınıfı sürücü belgesine de sahip ise ayrıca CE-C1-C1E sınıfı sürücü belgeleri ile kullanılan araçlar da sürülebilir.

EK-3-C

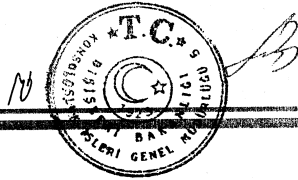
SÜRÜCÜ BELGELERİ DENKLİK TABLOSU
(BOSNA-HERSEK'TE VERİLEN SÜRÜCÜ BELGELERİNİN TÜRKİYE'DE UYGUN BİR
SINIF/ALT SINIF İLE TEBDİL EDİLMESİ)

BOSNA- HERSEK	TÜRKİYE (01/01/2016 sonrası düzenlenen)	AÇIKLAMA
A1	A1-M	
A	A-A2-A1-M-B1	
B	B-B1-M	
BE	BE-B-B1-M	
C	C-C1-B-B1-M	
CE	CE-C1E-C-C1-B-BE-B1-M	
D	D-D1-B-B1-M	
DE	DE-D1E-D-D1-B-BE-B1-M	
B1	B1-M	
C1	C1-B-B1-M	
C1E	C1E-C1-B-BE-B1-M	
D1	D1-B-B1-M	
D1E	D1E-D1-B-BE-B1-M	

ml

-14-

TBMM Basımevi - 2022